

## Pavel Kubaník: Situace romštiny v České republice - POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorova práce se věnuje sociolingvistické situaci severocentrální romštiny. V obecné rovině se zabývá ztrátou jazyka a postupující jazykovou směnou. Tyto pojmy jsou rozpracovávány v anglofonní sociolingvistické literatuře, s kterou je autor dobře obeznámen. Jádrem práce je analýza "odhadu kompetence v romštině u romských dětí školního věku". Pro tuto část výzkumu autor využívá původní metodologii jazykových her, které spočívaly v několika navazujících soutěžích zaměřených na porozumění a aktivní projev v romštině. Autor prezentuje nejdůležitější prvky metodologie sběru dat, včetně omezení, která byla dána jak samotnou metodologií, tak její aplikací. Zjištění prezentovaná v práci tak lze náležitě relativizovat a dát jim - co do jejich platnosti - přiměřený status. Takovou transparentnost je třeba jen vítat.

Diplomová práce těží z autorovy několikaleté práce na empirických výzkumech romštiny, které byly podporovány ministerstvem školství. Tento výzkum probíhal v širším výzkumném týmu, ale přínos samotného autora je zřejmý. Lze jen litovat, že tak rozsáhlé a společensky závažné výzkumy zůstávají stále omezeny na výzkumné zprávy a diplomové práce.

Některá témata předložené diplomové práce si zasluhují další rozpracování. To se týká vztahu navržené metodologie jazykových her k jiným možným metodám výzkumu jazykové kompetence (o tom by mohl autor říct něco u obhajoby). Také dávám k úvaze toto: pro autora je centrálním konceptem „jazyková směna“ (language shift). Ale v anglofonní literatuře se vyskytuje toto sousloví velmi často pohromadě se souslovím "language maintenance", tedy velmi často jako jedno téma (možná i jeden komplexní koncept) v podobě "language maintenance and language shift". Jsou nějaké důvody, proč tomu tak v autorově práci není?

Na závěr: posuzovaná diplomová práce je nepochybně dobrým podkladem pro obhajobu. Přesahuje úroveň běžných diplomových prací, a proto ji navrhuji hodnotit nejlepším klasifikačním stupněm.

V Praze 20.4.2010

Doc. Jiří Nekvapil, školitel

Ústav lingvistiky a ugrofinistiky FF UK

